

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Prawo administracyjne materialne	
Nazwa w języku angielskim:		Administrative law	
Język wykładowy:	Polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Prawo	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		Obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia:	Jednolite studia magisterskie		
Rok studiów:	II		
Semestr:	4		
Liczba punktów ECTS:	6		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr Artur Olszewski	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr Artur Olszewski; Mgr Piotr Żywiecki	
Założenia i cele przedmiotu:		<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie studentów z podstawowymi regulacjami materialnego prawa administracyjnego • wyrobienie umiejętności analizy i posługiwania się aktami prawnymi z zakresu materialnego prawa administracyjnego, • uświadomienie studentom konieczności znajomości regulacji prawa administracyjnego materialnego dla aktywnego i skutecznego funkcjonowania w społeczeństwie i państwie. 	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA		
W_01	Student zna w pogłębionym zakresie regulacje z obszaru materialnego prawa administracyjnego.		K_W08
W_02	Student ma zaawansowaną wiedzę o relacjach administracyjnoprawnych		K_W07

	między podmiotami prawa.	
W_03	Student ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę o więziach administracyjnoprawnych.	K_W03, K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi prawidłowo ustalić oraz zinterpretować akt normatywny z obszaru prawa administracyjnego materialnego.	K_U02
U_02	Student prawidłowo posługuje się przepisami prawa w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu prawa administracyjnego materialnego.	K_U14
U_03	Student potrafi wykorzystać nabytą wiedzę do rozwiązywania konkretnych problemów związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student umie uczestniczyć w przygotowaniu różnych projektów społecznych, gospodarczych i obywatelskich, uwzględniając aspekty prawno-administracyjne.	K_K07
K_02	Student docenia znaczenie prawa administracyjnego dla kształtowania więzi społecznych, ma świadomość zmian społecznych i konieczności pogłębiania wiedzy administracyjnej i prawnej dla analizy tych procesów.	K_K09
K_03	Student potrafi właściwie organizować pracę indywidualną i grupową w celu skutecznej realizacji postawionego zadania.	K_K05
Forma i typy zajęć:	Wykłady i ćwiczenia	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość podstawowych zagadnień prawoznawstwa i prawa konstytucyjnego oraz w pogłębionym zakresie prawa administracyjnego ustrojowego.		
Treści modułu kształcenia:		
<p>I. Istota i miejsce prawa materialnego w systemie prawa administracyjnego: pojęcie i rodzaje norm prawa administracyjnego materialnego; działy prawa administracyjnego materialnego</p> <p>II. Administracyjnoprawna sytuacja osób fizycznych: obywatelstwo;; administracyjnoprawny status cudzoziemców; zmiana imion i nazwisk; ewidencja ludności, dowody osobiste i paszporty; akta stanu cywilnego; ochrona danych osobowych</p> <p>III. Administracyjnoprawna regulacja wolności zgromadzeń i wolności zrzeszania się: prawo o zgromadzeniach (pojęcie zgromadzenia, rodzaje zgromadzeń, zasady organizacji zgromadzeń, zawiadomienie o planowanym zgromadzeniu, przebieg zgromadzenia); wolność zrzeszania się; prawo o stowarzyszeniach; prawo o partiach politycznych (ewidencja partii politycznych, nadzór nad działalnością</p>		

partii, majątek i finansowanie partii); organizacje pożytku publicznego (fundacje)

IV. Administracyjnoprawna regulacja wolności prasy oraz prawa dostępu do informacji publicznej:

prawo prasowe; prawo o radiofonii i telewizji, podmiotowy i przedmiotowy zakres dostępu do informacji publicznej, sposób udostępniania informacji publicznej; ograniczenia dostępu do informacji publicznej; ponowne wykorzystanie informacji będących w posiadaniu administracji publicznej; ochrona informacji niejawnych

V. Administracja spraw zdrowia i spraw socjalnych: pomoc społeczna (pojęcie pomocy społecznej, zasady pomocy społecznej, warunki przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, administracja pomocy społecznej); administracja w ochronie zdrowia; przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii, rynek produktów leczniczych

VI. Administracja w dziedzinie oświaty, nauki i kultury: Administracyjnoprawne aspekty systemu szkolnictwa podstawowego, ponadpodstawowego i szkolnictwo wyższego; wolność badań naukowych; stopnie i tytuły naukowe; prawna ochrona zabytków

VII. Wybrane zagadnienia administracyjnoprawnej regulacji gospodarki: prawo działalności gospodarczej; przedsiębiorstwa państwowe; gospodarka nieruchomościami; prawo antymonopolowe; prawo budowlane; prawo pocztowe i telekomunikacyjne, prawo energetyczne

VIII. Administracyjnoprawna regulacja zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego:

Policja, służby specjalne, Służba Ochrony Państwa; reglamentacja dostępu do broni, amunicji i materiałów wybuchowych; ochrona granicy państwowej; ochrona przeciwpożarowa; prawo antyterrorystyczne; zarządzanie kryzysowe; administracyjnoprawna regulacja dotycząca zwalczania klęsk żywiołowych; administracyjnoprawna regulacja stanu wyjątkowego

IX. Administracja obrony kraju: właściwość organów władzy publicznej w sprawach obronności; powszechny obowiązek obrony Ojczyzny; Siły Zbrojne; świadczenia osobiste i rzeczowe na rzecz obrony państwa; administracyjnoprawna regulacja stanu wojennego

Literatura podstawowa:

Prawo administracyjne, red. J. Jagielski, M. Wierzbowski, Warszawa 2019

Literatura dodatkowa:

Materialne prawo administracyjne, red. M. Miemiec, Warszawa 2019

Prawo administracyjne materialne, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, Warszawa 2017

J. Rychlik, Prawo administracyjne materialne, Warszawa 2017

Prawo administracyjne : część ogólna, ustrojowe prawo administracyjne, wybrane zagadnienia materialnego prawa administracyjnego, red. M. Zdyb, J. Stelmasiak, Warszawa 2016

E. Ura, Prawo administracyjne, Warszawa 2015

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

1. Wykład tradycyjny z elementami konwersatorium, omówienie zagadnień zgodnie z treścią sylabusu przedmiotu.

2. Ćwiczenia – praca na tekstach źródłowych z wykorzystaniem podręcznika lub innej literatury przedmiotu, analiza aktów normatywnych, orzeczeń sądowych, rozwiązywanie kazuśw, przygotowanie referatu na wybrany temat.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy jest przeprowadzana w trakcie egzaminu pisemnego oraz kolokwium, które sprawdzają stopień opanowania przez studentów materiału omówionego na zajęciach oraz wskazanych pozycji literatury.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie umiejętności następuje poprzez ocenę rozwiązań zadań problemowych oraz na podstawie oceny stopnia przygotowania do dyskusji tematycznych.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych następuje w czasie ćwiczeń poprzez ocenę systematyczności studenta i jego zaangażowania w dyskusję oraz pracę zespołową.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład – egzamin pisemny obejmujący całość materiału określonego w sylabusie; egzamin składa się z trzech części: test zamknięty jednokrotnego wyboru, test otwarty, odpowiedź na pytanie opisowe.

Ćwiczenia – zaliczenie na ocenę, na które składa się: kolokwium (50%), rozwiązywanie kazuśw (20%), referat (20%) obecność i aktywność na zajęciach (10%). Pozytywna ocena końcowa z ćwiczeń stanowi warunek przystąpienia do egzaminu.

Na podstawie oceny z egzaminu i oceny końcowej z ćwiczeń koordynator przedmiotu wystawia ocenę końcową z przedmiotu, na którą składa się w 50% ocena z egzaminu i w 50% ocena końcowa z ćwiczeń.

Procentowy zakres ocen z egzaminu i kolokwium:

91%-100%-bdb (5,0),

81%-90%-db+ (4,5),

71%-80%-db (4,0),

61%-70%-dst+ (3,5),

51%-60%-dst (3,0),

50% i poniżej - ndst (2,0).

Bilans punktów ECTS

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Godziny kontaktowe, w tym:

90 godz. - 3,6 pkt. ECTS

Wykłady

30 godz.

Ćwiczenia

30 godz.

Konsultacje	30 godz.
Praca własna studenta, w tym:	60 godz. - 2,4 pkt. ECTS
przygotowanie się do zajęć,	
przygotowanie się do egzaminu i kolokwium,	
studiowanie zalecanej literatury,	
rozwiązywanie kasusów,	
przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego.	
Zajęcia o charakterze praktycznym	50 godz. – 2 pkt. ECTS
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	6
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Godziny kontaktowe, w tym:	66 godz. - 2,64 pkt. ECTS
Wykłady	18 godz.
Ćwiczenia	18 godz.
Konsultacje	30 godz.
Praca własna studenta, w tym:	84 godz. - 3,36 pkt. ECTS
przygotowanie się do zajęć,	
przygotowanie się do egzaminu i kolokwium,	
studiowanie zalecanej literatury,	
rozwiązywanie kasusów.	
przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego.	
Zajęcia o charakterze praktycznym:	50 godz. – 2 pkt. ECTS

Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	6

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia	
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Prawo cywilne (rodzinne i spadkowe)
Nazwa w języku angielskim:	Civil Law (family law and inheritance law)
Język wykładowy:	Polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Prawo
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia:	Jednolite studia magisterskie
Rok studiów:	II
Semestr:	4
Liczba punktów ECTS:	6
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	Dr hab. Urszula Nowicka, prof. uczelni
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	Dr hab. Urszula Nowicka, prof. uczelni
Założenia i cele przedmiotu:	<ul style="list-style-type: none"> • Zdobyć wiedzę z zakresu instytucji prawa cywilnego spadkowego oraz prawa rodzinnego, • zdobyć umiejętności praktycznego posługiwania się poznanymi instytucjami prawnymi, w tym interpretacji przepisów, analizowania stanów faktycznych oraz rozwiązywania podstawowych problemów związanych ze stosowaniem prawa cywilnego spadkowego oraz rodzinnego, • w szczególności student ma zdobyć umiejętności w rozstrzyganiu podstawowych problemów życiowych związanych z zawarciem, trwaniem i ustaniem małżeństwa oraz funkcjonowaniem rodziny, a także w określeniu konsekwencji śmierci osoby

		fizycznej w sferze prawa prywatnego.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA		
W_01	Student posiada pogłębioną wiedzę z obszaru prawa rodzinnego i spadkowego oraz wiedzę na temat ich miejsca wśród innych gałęzi prawa.		K_W01, K_W11
W_02	Student zna metody i narzędzia wykorzystywane w stosowaniu prawa rodzinnego oraz spadkowego.		K_W04
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Student potrafi dokonać wyboru przepisów prawnych odnoszących się do określonego stanu faktycznego z zakresu prawa rodzinnego oraz spadkowego oraz dokonać ich wykładni.		K_U02
U_02	Student potrafi analizować oraz rozwiązywać konkretne problemy prawne, uwzględniając właściwe normy prawne oraz reguły wypracowane przez orzecznictwo sądowe i doktrynę.		K_U4
U_03	Student potrafi dokonać krytycznej analizy orzecznictwa sądów cywilnych i opinii doktryny oraz przedstawić alternatywny kierunek rozwiązania praktycznego problemu stosowania prawa rodzinnego oraz spadkowego.		K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Student potrafi identyfikować i rozstrzygać problemy związane z wykonywaniem zawodu prawnika.		K_K04
K_02	Student jest przygotowany do uczestnictwa w życiu społecznym, w którym stosowanie prawa rodzinnego oraz spadkowego jest powszechne.		K_K08
Forma i typy zajęć:		Wykłady i ćwiczenia	
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Znajomość podstawowych pojęć i instytucji prawoznawstwa, prawa cywilnego części ogólnej, prawa rzeczowego oraz prawa zobowiązań			
Treści modułu kształcenia:			

Prawo rodzinne

I. Zagadnienia wstępne: pojęcie rodziny i powiązania rodzinne, źródła prawa rodzinnego, ochrona praw rodziny, w tym sąd rodzinny i zakres jego kompetencji.

II. Małżeństwo: pojęcie małżeństwa; zawarcie małżeństwa (charakter prawny zaręczyn, sposoby zawarcia małżeństwa, przesłanki zawarcia małżeństwa); prawa i obowiązki małżonków; separacja.

III. Małżeńskie ustroje majątkowe: rodzaje i typy majątkowych ustrojów małżeńskich; ustawowy ustrój wspólności majątkowej (skład majątku wspólnego małżonków, składniki majątków osobistych, zarząd majątkiem wspólnym, odpowiedzialność małżonków za zobowiązania, ustanie wspólności majątkowej i podział majątku); umowne ustroje majątkowe (wspólność umowna rozszerzona, wspólność umowna ograniczona, rozdzielnosc majątkowa); przymusowy ustrój majątkowy.

IV. Ustanie małżeństwa: ustalenie nieistnienia małżeństwa; ustanie małżeństwa na skutek śmierci małżonka lub uznania za zmarłego; unieważnienie małżeństwa; rozwód (w tym przesłanki rozwodu i postępowanie rozwodowe).

V. Macierzyństwo i ojcostwo: pochodzenie dziecka (zasady oraz ustalenie i zaprzeczenie pochodzenia dziecka); macierzyństwo; ojcostwo; przysposobienie dziecka (pojęcie, przesłanki, rodzaje, tryb przysposobienia, rozwiązanie przysposobienia).

VI. Władza rodzicielska: pojęcie władzy rodzicielskiej; powstanie i przysługiwanie władzy rodzicielskiej; zakres i wykonywanie władzy rodzicielskiej (piecza nad dzieckiem, reprezentacja dziecka, zarząd majątkiem dziecka); ograniczenie, zawieszenie i pozbawienie władzy rodzicielskiej, w tym piecza zastępcza; ustanie władzy rodzicielskiej.

VII. Obowiązek alimentacyjny: pojęcie i zakres obowiązku alimentacyjnego; źródła obowiązku alimentacyjnego; realizacja obowiązku alimentacyjnego.

VIII. Opieka i kuratela: pojęcie i charakter prawny opieki, ustanowienie opieki, jej treść i sprawowanie oraz ustanie opieki; pojęcie i rodzaje kurateli, instytucje zbliżone do kurateli.

Prawo spadkowe

I. Pojęcie i źródła prawa spadkowego.

II. Pojęcie i skład spadku: pojęcie spadku; prawa i obowiązki wchodzące w skład spadku.

III. Dziedziczenie: pojęcie dziedziczenia; powołanie do spadku; otwarcie i nabycie spadku; zdolność do dziedziczenia; niegodność dziedziczenia (pojęcie, przyczyny niegodności; przebaczenie); zrzeczenie się dziedziczenia.

IV. Dziedziczenia ustawowe: porządek dziedziczenia (pierwsza, druga i trzecia grupa spadkobierców); ustawowe dziedziczenie gospodarstwa rolnego i wkładu gruntowego w rolniczej spółdzielni produkcyjnej.

V. Testament: pojęcie, cechy i wyłączność testamentu; sporządzenie testamentu; forma testamentu (testamenty zwykłe i testamenty szczególne, świadkowie testamentu); treść testamentu (powołanie spadkobiercy i inne rozporządzenia testamentowe); odwołanie testamentu; nieważność i bezskuteczność testamentu; otwarcie i ogłoszenie testamentu.

VI. Stanowisko prawne spadkobiercy: oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku; stwierdzenie

nabycia spadku; odpowiedzialność spadkobierców za długi spadkowe.

VII. Zachowek: pojęcie zachowku; podmioty uprawnione do zachowku; zobowiązani z tytułu zachowku; wysokość zachowku; przedawnienie roszczeń.

VIII. Wspólność majątku spadkowego: sytuacja prawna współspadkobierców; zbycie udziału w przedmiocie należącym do spadku.

IX. Dział spadku: istota; umowny dział spadku; sądowy dział spadku; zaliczenie darowizn oraz zapisów windykacyjnych; dział spadku, w którego skład wchodzi gospodarstwo rolne; skutki działu spadku.

Literatura podstawowa:

A. Bieliński, M. Pannert, *Prawo rodzinne*, wyd. 5, Warszawa 2019

E. Skowrońska-Bocian, *Prawo spadkowe*, wyd. 12, Warszawa 2018

Literatura dodatkowa:

T. Smyczyński, *Prawo rodzinne i opiekuńcze*, wyd. 9, Warszawa 2018

L. Kaltenbek, W. Żurek, *Prawo spadkowe*, Warszawa 2016

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

1. Wykład wspomagany prezentacją multimedialną z elementami konwersatorium, realizujący zakres zagadnień zgodnie z treścią sylabusu przedmiotu.

2. Ćwiczenia – praca na tekstach źródłowych, analiza przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz cywilnego (spadki), a także orzecznictwa sądów cywilnych, połączona z dyskusją ukierunkowaną na swobodne wyrażanie opinii oraz proponowanie rozwiązań w zakresie rozstrzygania poszczególnych stanów faktycznych, rozwiązywanie kasusów w celu nabycia umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce, przygotowanie projektu indywidualnego lub grupowego w oparciu o orzecznictwo sądowe mającego na celu zastosowanie wiedzy teoretycznej w praktyce.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy jest przeprowadzana w trakcie egzaminu pisemnego oraz kolokwii, które sprawdzają stopień opanowania przez studentów materiału omówionego na zajęciach oraz wskazanych pozycji literatury.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie umiejętności następuje poprzez ocenę rozwiązań zadań problemowych i ich prezentacji oraz na podstawie oceny stopnia przygotowania do dyskusji tematycznych.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych następuje w czasie ćwiczeń poprzez ocenę systematyczności studenta i jego zaangażowania w dyskusję oraz pracę zespołową.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład – egzamin pisemny obejmujący całość materiału określonego w sylabusie; test składający się z pytań jednokrotnego wyboru oraz rozwiązanie przypadku.

Ćwiczenia – zaliczenie na ocenę, na którą składają się: dwa kolokwia – w połowie oraz na koniec

semestru (z których student może otrzymać łącznie 40 punktów), zaangażowanie i poprawność w rozwiązywaniu kasusów (maksymalnie 30 punktów, 1 punkt za każdy rozwiązywany kasus), wykonanie projektu indywidualnego lub grupowego (10 punktów), aktywność w prowadzonych dyskusjach i analizach (20 punktów).

Pozytywna ocena ćwiczeń nie może być wystawiona w przypadku uzyskania mniej niż 11 punktów z każdego z kolokwiów, bądź też w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na więcej niż dwóch zajęciach w ciągu semestru. Dozwolona jest jedna poprawa każdego kolokwium.

Na podstawie oceny z egzaminu i oceny końcowej z ćwiczeń koordynator przedmiotu wystawia ocenę końcową z przedmiotu, na którą składa się w 50% ocena z egzaminu i w 50% ocena końcowa z ćwiczeń.

Procentowy zakres ocen z egzaminu i ćwiczeń:

91%-100%-bdb (5,0),

81%-90%-db+ (4,5),

71%-80%-db (4,0),

61%-70%-dst+ (3,5),

51%-60%-dst (3,0),

50% i poniżej - ndst (2,0).

Bilans punktów ECTS

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Godziny kontaktowe, w tym:	90 godz. - 3,6 pkt. ECTS
Wykłady	30 godz.
Ćwiczenia	30 godz.
Konsultacje	30 godz.
Praca własna studenta, w tym:	60 godz. - 2,4 pkt. ECTS
przygotowanie się do zajęć,	
przygotowanie się do egzaminu i kolokwium,	
studiowanie zalecanej literatury,	
rozwiązywanie kasusów,	
przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego.	

Zajęcia o charakterze praktycznym	50 godz. – 2 pkt. ECTS
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	6
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Godziny kontaktowe, w tym:	66 godz. - 2,64 pkt. ECTS
Wykłady	18 godz.
Ćwiczenia	18 godz.
Konsultacje	30 godz.
Praca własna studenta, w tym:	84 godz. - 3,36 pkt. ECTS
przygotowanie się do zajęć,	
przygotowanie się do egzaminu i kolokwium,	
studiowanie zalecanej literatury,	
rozwiązywanie kazuśw.	
przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego.	
Zajęcia o charakterze praktycznym:	50 godz. – 2 pkt. ECTS
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	6

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia	
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Prawo finansowe
Nazwa w języku angielskim:	Financial law
Język wykładowy:	Polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Prawo

Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Społecznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):			obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia:		Jednolite studia magisterskie	
Rok studiów:	II		
Semestr:	4		
Liczba punktów ECTS:		6	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr hab. Wojciech Gonet, prof. uczelni	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr hab. Wojciech Gonet, prof. uczelni Dr hab. Katarzyna Wojewoda-Buraczyńska	
Założenia i cele przedmiotu:		<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z zasadami prawa finansowego, • przedstawienie prawnofinansowych regulacji funkcjonowania jednostek sektora finansów publicznych, • poznanie regulacji dotyczących tworzenia budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego, • prezentacja zasady gromadzenia i wydatkowania środków publicznych. 	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA		
W_01	Student ma pogłębioną wiedzę na temat prawa finansowego wśród innych gałęzi prawa.		K_W05
W_02	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu procedury tworzenia budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego.		K_W08
W_03	Student definiuje pojęcia prawa finansowego, celnego. Student charakteryzuje dochody, wydatki, przychody, rozchody budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.		K_W12
	UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student analizuje i rozwiązuje problemy związane z określeniem wysokości łącznego zadłużenia, obliczenia długu oficjalnego z uwzględnieniem norm prawnych, reguł ich stosowania wypracowanych		K_U04

	przez orzecznictwo i doktrynę.	
U_02	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do rozstrzygania problemów praktycznych związanych z obliczeniem wysokości subwencji.	K_U09
U_03	Student potrafi dokonać krytycznej analizy orzecznictwa i opinii doktryny oraz przedstawić alternatywny kierunek rozwiązania praktycznego problemu stosowania prawa w zakresie m.in. celowości ponoszenia wydatków publicznych.	K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student potrafi wskazać różne sposoby pozyskania zwrotnych środków finansowych na realizację wydatków publicznych.	K_K06
K_02	Student potrafi uzasadnić potrzebę istnienia budżetów partycypacyjnych.	K_K07
Forma i typy zajęć:	Wykłady i ćwiczenia	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość podstaw prawa administracyjnego.		
Treści modułu kształcenia:		
<p>1. Źródła prawa finansowego. Konstytucyjne podstawy prawa finansowego.</p> <p>Przedstawienie wielości regulacji ustawowych dotyczących prawa finansowego oraz omówienie przepisów Konstytucji RP w zakresie prawa finansowego.</p> <p>2. Zagadnienia ogólne prawa finansowego.</p> <p>Wyjaśnienie różnicy pomiędzy finansami prywatnymi a publicznymi, przedstawienie zakresu i funkcji finansów publicznych, omówienie podstawowych zasad prawa finansowego.</p> <p>3. Strumienie środków publicznych: dochody, wydatki, przychody i rozchody.</p> <p>Omówienie zasad podziału dochodów pomiędzy Skarbem Państwa a pozostałymi jednostkami sektora finansów publicznych. Omówienie transferów środków finansowych pomiędzy jednostkami sektora finansów publicznych.</p> <p>4. Formy prawno-organizacyjne jednostek sektora finansów publicznych.</p> <p>Przedstawienie zasad finansowego funkcjonowania instytucji gospodarki budżetowej, funduszy celowych, agencji, samorządowego zakładu budżetowego.</p> <p>5. Budżet. Równowaga budżetowa. Procedura planowania, uchwalania, wykonania, kontroli budżetu państwa i jednostki samorządu terytorialnego.</p> <p>Omówienie procedury planowania, tworzenia, wykonania i sprawozdawczości budżetowej. Zwrócenie uwagi na różnice dotyczące budżetu państwa i jednostki samorządu terytorialnego.</p> <p>6. Deficyty i dług publiczny. Problematyka łącznego zadłużenia sektora publicznego. Oficjalny dług</p>		

publiczny, dług pozostały i dług znikający.

Wyjaśnienie różnicy pomiędzy deficytem a długiem publicznym. Zwrócenie uwagi na różnicę w wysokości oficjalnego długu publicznego, podawanego w oficjalnych danych statystycznych. Uświadomienie słuchaczom, że istnieje dług publiczny nieewidencjonowany, trudny do obliczenia. Wyjaśnienie limitów zadłużenia, dozwolonych instrumentów finansowych z jakich może korzystać Skarb Państwa przy zadłużaniu się. Uświadomienie konsekwencji nadmiernego zadłużania się Skarbu Państwa. Liczenie przez studentów podczas zajęć wysokości oficjalnego i łącznego zadłużenia Skarbu Państwa

7. Wieloletnie planowanie budżetowe. Pozyskiwanie i wykorzystywanie bezzwrotnych środków zagranicznych.

Omówienie celów planowania wieloletniego. Wskazanie źródeł pozyskania zagranicznych środków finansowych. Zwrócenie uwagi na ryzyko niewłaściwego wykorzystania zagranicznych środków publicznych, konieczność rozliczenia się.

8. Dochody jednostek samorządu terytorialnego.

Przedstawienie dochodów gmin, powiatów, województw samorządowych. Wyjaśnienie pojęć dochody własne, dotacje i subwencje. Liczenie przez studentów podczas zajęć wysokości subwencji na zadanych przykładach, co wyjaśni studentom od czego zależy wysokość subwencji jaką otrzymuje jednostka samorządu terytorialnego.

9. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego.

Zwrócenie uwagi słuchaczy na ścisły związek wydatków jednostek samorządu terytorialnego z zadaniami jakie wykonują jednostki samorządu terytorialnego.

10. Specyfika zadłużania się jednostek samorządu terytorialnego i naprawa finansów jednostki samorządu terytorialnego

Wyjaśnienie limitów zadłużenia się jednostek samorządu terytorialnego w ujęciu historycznym. Wskazanie wpływu ograniczeń zadłużania się na rozwój jednostki samorządu terytorialnego. Przedstawienie negatywnych skutków nadmiernego zadłużenia się jednostki samorządu terytorialnego. Omówienie procedur naprawczych finansów jednostki samorządu terytorialnego. Liczenie przez studentów podczas zajęć indywidualnego wskaźnika zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego.

11. Dyscyplina finansów publicznych, jej naruszenie i sankcje za złamanie dyscypliny finansów publicznych.

Omówienie deliktów naruszenia dyscypliny finansów publicznych, kar za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Przedstawienie postępowania za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

12. Prawe instrumenty kontroli i nadzoru w sektorze finansów publicznych. Kompetencje Najwyższej Izby Kontroli, Regionalnej Izby Obrachunkowej i wojewody.

Przedstawienie kompetencji różnych organów publicznych z zakresie kontroli gromadzenia dochodów i wydatkowania środków publicznych przez jednostki sektora finansów publicznych.

13. System pieniężny.

Omówienie funkcji pieniądza i systemu płatniczego

14. Elementy prawa celnego.

Omówienie procedur celnych. Wyjaśnienie pojęć taryfa celna, dług celny, przedstawicielstwo celne,

agencja celna

15. Międzynarodowe prawo finansowe.

Przedstawienie zasad funkcjonowania Międzynarodowego Funduszu Walutowego, Banku Światowego, Międzynarodowego Funduszu Walutowego oraz celów tych organizacji

Literatura podstawowa:

A. Majchrzycka-Guzowska, Finanse i prawo finansowe, Warszawa 2019

Podstawy finansów i prawa finansowego, red. A. Drwiłło, Warszawa 2018

Literatura dodatkowa:

A. Mikos-Sitek, P. Zapadka, Prawo finansów publicznych, Warszawa 2018

Finanse publiczne i prawo finansowe, red. A. Nowak-Far, Warszawa 2017

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

1. Wykład tradycyjny z aktywnym udziałem studentów, którzy podczas zajęć będą rozwiązywać zadania rachunkowe dotyczące np. obliczenia wysokości należnej jednostce samorządu terytorialnego subwencji, wskaźnika zadłużenia, czy też wysokości długu oficjalnego i łącznego oraz omówienie zagadnień zgodnie z treścią sylabusu przedmiotu.

2. Ćwiczenia – praca na tekstach źródłowych z wykorzystaniem podręcznika lub innej literatury przedmiotu, analiza przepisów ustawy o finansach publicznych, ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych i innych aktów normatywnych oraz orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, rozwiązywanie kazusów w celu nabycia umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce, dyskusja nad problematyką systemu finansów publicznych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy jest przeprowadzana w trakcie egzaminu pisemnego oraz kolokwium, które sprawdzają stopień opanowania przez studentów materiału omówionego na zajęciach oraz wskazanych pozycji literatury.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie umiejętności następuje poprzez ocenę rozwiązań zadań problemowych i ich prezentacji oraz na podstawie oceny stopnia przygotowania do dyskusji tematycznych.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych następuje w czasie ćwiczeń poprzez ocenę systematyczności studenta i jego zaangażowania w dyskusję oraz pracę zespołową.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład – egzamin pisemny obejmujący całość materiału określonego w sylabusie; egzamin uwzględnia praktyczne pytania otwarte, w tym zadania rachunkowe dotyczące np. obliczenia wysokości subwencji, wskaźnika zadłużenia.

Ćwiczenia – zaliczenie na ocenę, na które składa się: ocena z kolokwium, ocena rozwiązań zadań

praktycznych (w tym zadań rachunkowych).

Pozytywna ocena ćwiczeń nie może być wystawiona w przypadku uzyskania negatywnej oceny z kolokwium, bądź też w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na więcej niż dwóch zajęciach w ciągu semestru. Dozwolona jest jedna poprawa kolokwium.

Na podstawie oceny z egzaminu i oceny końcowej z ćwiczeń koordynator przedmiotu wystawia ocenę końcową z przedmiotu, na którą składa się w 50% ocena z egzaminu i w 50% ocena końcowa z ćwiczeń.

Procentowy zakres ocen z egzaminu i kolokwium:

91%-100%-bdb (5,0),

81%-90%-db+ (4,5),

71%-80%-db (4,0),

61%-70%-dst+ (3,5),

51%-60%-dst (3,0),

50% i poniżej - ndst (2,0).

Bilans punktów ECTS

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Godziny kontaktowe, w tym:	90 godz. - 3,6 pkt. ECTS
Wykłady	30 godz.
Ćwiczenia	30 godz.
Konsultacje	30 godz.
Praca własna studenta, w tym:	60 godz. - 2,4 pkt. ECTS
przygotowanie się do zajęć,	
przygotowanie się do egzaminu i kolokwium,	
studiowanie zalecanej literatury,	
rozwiązywanie kasusów,	
przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego.	
Zajęcia o charakterze praktycznym	50 godz. – 2 pkt. ECTS
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150 godz.

Punkty ECTS za przedmiot	6
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Godziny kontaktowe, w tym:	66 godz. - 2,64 pkt. ECTS
Wykłady	18 godz.
Ćwiczenia	18 godz.
Konsultacje	30 godz.
Praca własna studenta, w tym:	84 godz. - 3,36 pkt. ECTS
przygotowanie się do zajęć,	
przygotowanie się do egzaminu i kolokwium,	
studiowanie zalecanej literatury,	
rozwiązywanie kazuśów.	
przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego.	
Zajęcia o charakterze praktycznym:	50 godz. – 2 pkt. ECTS
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	6

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia	
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Prawo samorządu terytorialnego
Nazwa w języku angielskim:	Local government law
Język wykładowy:	Polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Prawo
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych

Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		Obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia:		Jednolite studia magisterskie	
Rok studiów:	II		
Semestr:	4		
Liczba punktów ECTS:	2		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr Dorota Strus	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr Dorota Strus	
Założenia i cele przedmiotu:		<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie zasad funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce, • poznanie struktury organizacyjnej j.s.t., • poznanie zakresu kompetencji i relacji pomiędzy organami j.s.t., • zrozumienie znaczenia i roli samorządu terytorialnego w systemie ustrojowym państwa, • przedstawienie instytucji nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego, • zapoznanie z katalogiem zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. 	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA		
W_01	Student posiada pogłębioną wiedzę o zasadach funkcjonowania organów jednostek samorządu terytorialnego.		K_W10
W_02	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat zasad postępowania administracyjnego w kontekście wydawania decyzji administracyjnych przez uprawnione organy jednostek samorządu terytorialnego.		K_W12
W_03	Student ma pogłębioną wiedzę na temat zasad gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego.		K_W12
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Student potrafi posługiwać się właściwą terminologią związaną z		K_U01

	prawem samorządu terytorialnego.	
U_02	Student potrafi dokonać interpretacji przepisów prawnych o charakterze ustrojowym i innych przepisów prawnych stanowiących podstawę funkcjonowania samorządu terytorialnego.	K_U03
U_03	Student potrafi przygotować pisemną pracę problemową z wykorzystaniem zdobytej wiedzy teoretycznej i w oparciu o metody argumentacji prawniczej.	K_U13
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student potrafi uczestniczyć w życiu społecznym i podejmować współpracę, dbając o zachowanie odpowiedniego poziomu kultury prawnej również jako uczestnik procesów gospodarczych.	K_K08
K_02	Student potrafi tworzyć relacje w zakresie komunikacji i współdziałania w grupie społecznej oraz z otoczeniem pozaprawnym.	K_K09
Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość podstawowych instytucji administracji publicznej w Polsce.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie, istota i cechy samorządu terytorialnego 2. Źródła prawa samorządowego 3. Konstytucyjne zasady funkcjonowania samorządu terytorialnego 4. Zadania własne i zlecone jednostek samorządu terytorialnego 5. Koncepcja i struktura organizacyjna samorządu gminnego 6. Koncepcja i struktura organizacyjna samorządu powiatowego. Powiat ziemski i Miasto na prawach powiatu 7. Ustrój województwa samorządowego. 8. Status prawny radnego jednostek samorządu terytorialnego 9. Akty prawa miejscowego. Pojęcie, procedura tworzenia i uchwalania oraz promulgacja) 10. Kategorie aktów prawa miejscowego 11. Finanse jednostek samorządu terytorialnego 12. Pojęcie mienia komunalnego i zasady gospodarki komunalnej 13. Prawne formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego 14. Nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego. Pojęcie, funkcje, środki i kryteria 		

nadzoru.

15. Ustawowe organy nadzoru i zakres ich właściwości. Prezes Rady Ministrów, Wojewoda, Regionalne Izby Obrachunkowe

Literatura podstawowa:

B. Dolnicki, Prawo samorządu terytorialnego, Wydanie 7, Seria Akademicka, Wolters Kluwer, Warszawa 2019

T. Lipowicz, Samorząd terytorialny w XXI wieku, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2019

Literatura dodatkowa:

T. Gąsior, G. Gąsior, *Organizacja wyborów samorządowych*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2018

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia obejmują pracę na tekstach źródłowych oraz wykorzystanie wskazanej literatury przedmiotu, w tym analizę przepisów Konstytucji RP dotyczących funkcjonowania samorządu terytorialnego oraz ustaw ustrojowych i wybranych aktów normatywnych, a także orzecznictwa sądowego, rozwiązywanie kasusów w celu nabycia umiejętności praktycznych, dyskusję problemową na temat wybranej instytucji prawa samorządu terytorialnego połączoną z wykonaniem projektu o charakterze indywidualnym lub grupowym, którego celem jest zastosowanie nabytej wiedzy teoretycznej w praktyce.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy jest przeprowadzana na podstawie pisemnego kolokwium zaliczeniowego sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału omówionego na ćwiczeniach oraz wskazanych pozycji literatury.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie umiejętności następuje poprzez ocenę rozwiązań kasusów oraz ocenę przygotowywanych projektów indywidualnych i grupowych.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych następuje poprzez ocenę aktywności studenta na zajęciach i jego udziału w dyskusji problemowej.

Forma i warunki zaliczenia:

Ćwiczenia – zaliczenie na ocenę, które obejmuje: pisemne kolokwium zaliczeniowe przeprowadzone na koniec zajęć w semestrze letnim(50%), ocenę rozwiązań kasusów (20%), ocenę za opracowanie projektu indywidualnego lub grupowego(20%), aktywność na zajęciach(10%). Na ocenę końcową składa się w 50% ocena uzyskana z pisemnego kolokwium zaliczeniowego oraz w 50%ocena uzyskana z wykonania projektu i rozwiązania kasusów.

Procentowy zakres ocen z kolokwium semestralnego:

91%-100%-bdb (5,0),
 81%-90%-db+ (4,5),
 71%-80%-db (4,0),
 61%-70%-dst+ (3,5),
 51%-60%-dst (3,0),
 50% i poniżej - ndst (2,0).

Bilans punktów ECTS

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Godziny kontaktowe, w tym:	45 godz.- 1,8 pkt. ECTS
Wykłady	0 godz.
Ćwiczenia	30 godz.
Konsultacje	15 godz.
Praca własna studenta, w tym:	5 godz. – 0,2 pkt. ECTS
przygotowanie się do zajęć,	
przygotowanie się do kolokwium,	
studiowanie zalecanej literatury,	
przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego.	
Zajęcia o charakterze praktycznym	50 godz. – 2 pkt. ECTS
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Godziny kontaktowe, w tym:	33 godz.-1,32 pkt. ECTS
Wykłady	0 godz.

Ćwiczenia	18 godz.
Konsultacje	15 godz.
Praca własna studenta, w tym:	17 godz. – 0,68 pkt. ECTS
przygotowanie się do zajęć,	
przygotowanie się do egzaminu i kolokwium,	
studiowanie zalecanej literatury,	
rozwiązywanie kasusów.	
przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego.	
Zajęcia o charakterze praktycznym:	50 godz. – 2 pkt. ECTS
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2